

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/599/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5809203830
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5809203830.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Urbanovej a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci žalobcu: D. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Z. H. XX, zastúpeného JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom, so sídlom R. XXX/XX, XXX XX F., proti žalovanej: D. J., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. XXX, zastúpenej Mgr. Igorom Paliderom, advokátom, so sídlom XXX XX W. XXX, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/134/2009-268 zo dňa 09. apríla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 2C/134/2009-268 zo dňa 09. apríla 2014 potvrdzuje.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 37,53 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, na účet JUDr. Petra Vevurku, advokáta, so sídlom R. XXX/XX, XXX XX F., do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil podielového spoluvlastníctvo žalobcu D. J. a žalovanej D. J., rod. U. k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre k. ú. Z. H. pod A parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parc. č. 1712/5 - TTP o výmere 203 m², parc. č. 1712/38 - TTP o výmere 288 m², parc. č. 1712/58 - TTP o výmere 59 m², parc. č. 1712/82 - TTP o výmere 34 m², pod B1 a B4 zapísané na meno D. J. v celkovom podiele 5/6 účasti a pod B2 zapísané na meno D. J., rod. U. v podiele 1/6 účasti (veta I/ výroku rozhodnutia). Do výlučného vlastníctva žalobcu D. J. prikázal nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. Z. H. pod A parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parc. č. 1712/5 - TTP o výmere 203 m², parc. č. 1712/38 - TTP o výmere 288 m², parc. č. 1712/58 - TTP o výmere 59 m², parc. č. 1712/82 - TTP o výmere 34 m², a to v tej časti, ktorá je podľa geometrického plánu č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo dňa 02.02.2014, vyhotoveného Ing. Vladimírom Janíkom, znalcom z odboru geodézia a kartografia, bytom: Z. XXX/XX, M., IČO: 914889, zobrazená ako parc. reg. C-KN č. 1712/5 - TTP o výmere 207 m², parc. reg. C-KN č. 1712/38 - TTP o výmere 196 m², parc. reg. C-KN č. 1712/58 - TTP o výmere 84 m² (veta II/ výroku rozhodnutia). Do výlučného vlastníctva žalovanej D. J., rod. U. prikázal nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre k. ú. Z. H. pod A parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parc. č. 1712/5 - TTP o výmere 203 m², parc. č. 1712/38 - TTP o výmere 288 m², parc. č. 1712/58 - TTP o výmere 59 m², parc. č. 1712/82 - TTP o výmere 34 m², a to v tej časti, ktorá je podľa geometrického plánu č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo dňa 02.02.2014, vyhotoveného Ing. Vladimírom Janíkom, znalcom z odboru geodézia a kartografia, Z. XXX/XX, M., IČO: 914889, zobrazená ako parc. reg. C-KN č. 1712/213 - TTP o výmere 97 m² (veta III/ výroku rozhodnutia). Nedeliteľnou súčasťou tohto rozsudku je geometrický plán č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo dňa 02.02.2014, vyhotovený Ing. Vladimírom Janíkom, znalcom z odboru geodézia a kartografia, Z. XXX/XX, M., IČO: 914889 (veta IV/ výroku rozhodnutia). Súčasne uložil žalovanej povinnosť zaplatiť štátu

trovy konania vo výške 316,45 Eur na presne špecifikovaný účet, so súčasným uvedením variabilného symbolu, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (veta V/ výroku rozhodnutia). Žalovanej tiež uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 83,48 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 474,66 Eur, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (veta VI/ výroku rozsudku).

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou okresnému súdu dňa 14.08.2009 domáhal zrušenia podielového spoluvlastníctva so žalovanou k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. Z. H. zapísaným na LV č. XXXX, a to parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parc. č. 1712/5 - TTP o výmere 203 m², parc. č. 1712/38 - TTP o výmere 288 m², parc. č. 1712/58 - TTP o výmere 59 m², parc. č. 1712/82 - TTP o výmere 34 m² (ďalej aj „sporné nehnuteľnosti“) a prikázať ich do vlastníctva žalobcu s tým, že zároveň mu súd uloží povinnosť vyplatiť žalovanej za jej spoluvlastnícky podiel sumu 323,65 Eur. Svoju žalobu odôvodnil tým, že účastníci sú spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností, a to tak, že žalobca je ich spoluvlastníkom v podiele 5/6 (pod B1 a B4) a žalovaná je ich spoluvlastníčkou v podiele 1/6 (pod B2). Žalobca mal záujem na vyporiadaní predmetných nehnuteľností, a preto listom zo dňa 11.07.2008 navrhol žalovanej odkúpenie jej spoluvlastníckeho podielu za cenu 100,- Sk/1m². Žalovaná na túto výzvu nereagovala, a preto v mesiaci august 2008 podal žalobca na súd žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 5C/148/2008. Keďže žalovaná medzičasom súhlasila so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, žalobca zobral návrh v predmetnej veci späť. Dohoda so žalovanou ohľadom usporiadania spoluvlastníctva k sporným nehnuteľnostiam však nie je možná, a preto žalobca opätovne podal žalobu na súd v tejto veci. Svoj návrh odôvodnil aj tým, že jeho spoluvlastnícky podiel k sporným nehnuteľnostiam je 5/6 a žalovaná má výrazne nižší spoluvlastnícky podiel na týchto nehnuteľnostiach 1/6, a preto žiadal, aby boli tieto nehnuteľnosti prikázané do jeho výlučného vlastníctva za náhradu. Reálne rozdelenie sporných nehnuteľností s ohľadom na podiel žalovanej nie je možný, keďže takýmto spôsobom by sa nedali vytvoriť užívania schopné parcely. Celková výmera na spoluvlastnícky podiel žalovanej predstavuje 97,33 m² a celková výmera spoluvlastníckeho podielu žalobcu predstavuje 486,66 m². Žalobca navrhol prikázanie spoluvlastníckeho podielu žalovanej v jeho prospech, a to za cenu 3,32 Eur/1m², čo na celkový podiel žalovanej uvedený vyššie predstavuje sumu 323,65 Eur. Žalovaná žiadala návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnuť. Nesúhlasila so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva k sporným nehnuteľnostiam. Uviedla, že predmetné pozemky oddávna slúžia ako prístupová komunikácia k vyššie položeným pozemkom, ktoré vlastní tak ona, ako aj iní spoluobčania z obce Oravská Polhora. V prípade zrušenia spoluvlastníctva k sporným pozemkom by tak žalovaná stratila možnosť prístupu na svoje poľnohospodárske pozemky, resp. by musela ísť k nim okľukou asi jeden kilometer. Navyše, na časti uvedených pozemkov sa nachádza asfaltový koberec, ktorý svedčí o tom, že tieto pozemky v uvedenom rozsahu majú slúžiť na spoločný prístup a prejazd. Takéto využitie má záujem zachovať aj Obec Oravská Polhora, a preto v prejednávanej veci je daný dôvod na rozhodnutie v zmysle ust. § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca má postavený rodinný dom na parcele č. 2035/16. Na parcele č. 1617/2 je postavený dom susedy D.. Žalovaná v tejto časti obce nemá vôbec rodinný dom, keďže býva v S.. Je len spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností. Parcely, ktoré sú predmetom sporu, sa ťahajú smerom od parcely žalobcu č. 2035/16 smerom ku rabčickému chotáru. V ďalšej časti má pozemky aj žalovaná, ktorá ich má oplotené a žalobca je taktiež ich spoluvlastníkom, avšak nezasahuje jej do nich. Parcela č. 1712/5 predstavuje dvor pri rodinnom dome, na ktorej má žalobca postavenú garáž, parcela č. 1712/38 predstavuje lúku, parcely č. 1712/82 a č. 1712/58 sú vlastne súčasťou susedných parciel č. 1721/5 a č.1712/38 a nie sú medzi nimi hranice. Žalovaná nikdy neužívala pozemky, ktoré sú predmetom sporu a v obci Oravská Polhora nebýva už 30 rokov. Svoje pozemky má situované vyššie od sporných nehnuteľností a dala ich do nájmu. Zdôraznila, že má 6 detí a ak niektoré bude mať záujem v tejto časti stavať rodinný dom, nemôže súhlasiť s návrhom žalobcu. Žalobca sporné pozemky užíva odvtedy ako postavil svoj rodinný dom. V tej časti, kde sa tiahnu tieto pozemky, bola cesta do polí. Bola širšia ako 2 metre a dala sa tadiaľ prejsť vozom. Podľa listín predložených obcou Oravská Polhora by v spornej časti malo ísť o obecnú cestu. Ohliadkou na mieste samom okresný súd zistil, že sporné nehnuteľnosti sú užívané žalobcom, jednak ako dvor pri rodinnom dome a hospodárskych budovách a tiež ako záhrada za domom smerom do chotára, kde následne pokračujú pozemky žalovanej, ktoré sú taktiež ešte v spoluvlastníctve a ktoré žalovaná dala do nájmu. Časť C-KN parc. č. 1712/58 a č. 1712/82 je voľná a prístupná ako časť spornej poľnej cesty spolu so susedným pozemkom, ktorý nie je predmetom sporu. S poukazom na ust. § 142 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) okresný súd uviedol, že po vykonanom dokazovaní návrhu žalobcu na zrušenie

a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vyhovel, a to s prihladením na znalecký posudok znalca Ing. Janíka č. 1/2014 zo dňa 11.02.2014 a GP č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo dňa 02.02.2014, ktorý rieši kompletne vysporiadanie pri rozdelení sporných nehnuteľností a následne vyčlenenie podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu jednak pre žalobcu a jednak pre žalovanú. Z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie. Toto právo vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje. Ak súd rozhoduje o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva, musí pri procesnom postupe dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva, lebo sú preň záväzné. Reálne rozdelenie podľa spoluvlastníckych podielov ako prvá možnosť vyporiadania podielového spoluvlastníctva nevylučuje, aby sa v prípadoch hodných osobitného zreteľa vyporiadanie reálnym rozdelením uskutočnilo pri plošnom rozdelení inak, než v presnom pomere k spoluvlastníckym podielom (napr. rôzna kvalita vydelených častí, nerovnaké prístupové možnosti a pod.). Z ust. § 142 ods. 2 OZ však vyplýva, že z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku.

V konaní mal prvostupňový súd nesporne preukázané, že sporné pozemky sú v podielovom vlastníctve účastníkov konania, keď žalobca je nesporne väčšinový spoluvlastník v podiele 5/6 účasti a žalovaná len v podiele 1/6 účasti. Už z pomeru týchto spoluvlastníckych podielov je nesporné, že v zmysle § 139 ods. 2 OZ o hospodárení so spoločnou vecou rozhoduje veľkosť spoluvlastníckeho podielu, čo svedčí jednoznačne v prospech žalobcu. Okresný súd bol toho názoru, že z uvedeného zákonného ustanovenia by mala vychádzať aj obec pri riešení určitých nezrovnalostí medzi spoluvlastníkmi v súvislosti s prechodom do poľa. Za týchto okolností neprichádza do úvahy nerešpektovanie vlastníckeho práva väčšinového vlastníka pri prípadných úpravách vykonávaných na cudzom pozemku, ak je eventuálne možný aj iný prístup. V konaní súd mal tiež preukázané, že žalovaná už takmer tridsať rokov nebýva v obci Oravská Polhora a pozemky v tejto obci dala do nájmu. Jej spoluvlastnícky podiel v sporných pozemkoch je takpovediac zneužívaný na nezhody. Za týchto okolností okresný súd dospel k záveru, že je potrebné usporiadať vlastnícke vzťahy medzi spoluvlastníkmi sporných pozemkov. Takým postupom sa potom sprehľadní a zjednoduší situácia pre prípadne riešenie problému s prechodom iným občanom, ktorí však nie sú účastníkmi tohto súdneho konania, kde sa riešia vzájomné vlastnícke vzťahy spoluvlastníkov nehnuteľností.

Vychádzajúc z doplneného znaleckého dokazovania okresný súd vyvodil právny záver, že je potrebné zrušiť spoluvlastníctvo ku všetkým pozemkom, ktoré sú predmetom tohto súdneho konania a následne urobiť vyporiadanie, zohľadňujúce celkovú veľkosť spoluvlastníckych podielov jednotlivých účastníkov a taktiež aj reálnu situáciu, keď ide o pozemky, ktoré sú v územnom pláne obce určené na individuálnu zástavbu, ktorú skutočnosť preukazuje obcou už realizovaná miestna prístupová cesta a už aj realizovaná výstavba viacerých nových rodinných domov. Za daného stavu súd potom pristúpil k prvej možnosti vyporiadania a zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania a reálne rozdelil sporné nehnuteľnosti podľa spoluvlastníckych podielov s tým, že rozdelenie realizoval podľa znaleckého posudku znalca Ing. Janíka č. 1/2014 zo dňa 11.02.2014 - GP č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo dňa 02.02.2014, ktorý rieši kompletne vysporiadanie všetkých sporných nehnuteľností a ich následné rozdelenie a vyčlenenie podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu žalobcu a žalovanej.

Súd teda zrušil spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX pre k. ú. Z. H. ako C-KN parc. č. 1712/5 - TTP o výmere 203 m², parc. č. 1712/38 - TTP o výmere 288 m², parc. č. 1712/58 - TTP o výmere 59 m², parc. č. 1712/82 - TTP o výmere 34 m², pod B1 a B4 zapísané na meno D. J. v celkovom podiele 5/6 účasti a pod B2 zapísané na meno D. J., rod. U. v podiele 1/6 účasti.

Do výlučného vlastníctva žalobcu prikázal tú časť uvedených nehnuteľností, ktorá je podľa geometrického plánu č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo dňa 02.02.2014, vyhotoveného Ing. Vladimírom Janíkom, znalcom z odboru geodézia a kartografia, Z. XXX/XX, M., IČO: 914889, zobrazená ako parc. reg. C-KN č. 1712/5 TTP o výmere 207 m², parc. reg. C-KN č. 1712/38 TTP o výmere 196 m², parc. reg. C-KN č. 1712/58 TTP o výmere 84 m².

Do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal z týchto nehnuteľností tú časť, ktorá je podľa geometrického plánu č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo dňa 02.02.2014, vyhotoveného súdnym znalcom Ing. Vladimírom Janíkom, znalec z odboru geodézia a kartografia, Z. XXX/XX, M., IČO: 914889, zobrazená ako parc. reg. C-KN č. 1712/213 TTP o výmere 97 m² s tým, že geometrický plán je nedeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

Z dôvodu reálneho rozdelenia sporných pozemkov súd nepovažoval za potrebné zisťovať ceny obdobných pozemkov v obci Oravská Polhora cez realitné kancelárie, prípadne dotazom na Obecnom

úrade Oravská Polhora, ktorý sa angažoval v tomto spore. Súd teda nevykonával dôkazy ohľadom ceny, ktoré navrhoval právny zástupca žalovanej.

Okresný súd tiež rozhodol o náhrade trov štátu (§ 148 ods. 1 O.s.p.). V tomto súdnom konaní vznikli štátu trovy konania v celkovej sume 316,45 Eur a to ako náklady v súvislosti s vykonanou ohliadkou v obci Oravská Polhora dňa 22.07.2010 služobným motorovým vozidlom vo výške 7,79 Eur a jednak náklady na znalecké dokazovanie, keď z rozpočtových prostriedkov súdu bola hradená celková suma 308,66 Eur. Súdnej znalkyni Ing. Červeňovej bola priznaná odmena vo výške 210,96 Eur, ktorá bola hradená zo zálohy zloženej žalobcom vo výške 350 Eur (zostatok zálohy 139,04 Eur). Súdnemu znalcovi Ing. Janíkovi bola priznaná za znalecký posudok č. 1/2013 (možnosť deliteľnosti pozemkov) odmena vo výške 273,49 Eur, ktorá bola sčasti hradená zo zostatku zálohy 139,04 a zbytok vo výške 134,45 Eur z rozpočtových prostriedkov súdu. Znalcovi Ing. Janíkovi bola taktiež priznaná odmena za znalecký posudok č. 1/2014 (geometrické plány) vo výške 524,21 Eur, ktorá bola sčasti hradená zo zálohy zloženej žalovanou vo výške 350 Eur a zvyšok vo výške 174,21 Eur z rozpočtových prostriedkov súdu. V zmysle ust. § 148 ods. 1 O.s.p. súd za výsledok konania v danom prípade zobral rozhodnutie, ktorým návrhu žalobcu vyhovel a zrušil spoluvlastníctvo k sporným pozemkom. Úhrady realizované z uložených záloh účastníkmi konania znáša každý účastník samostatne.

O trovách konania súd rozhodol súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, priznal náhradu trov konania voči žalovanej. Žalovanej súd uložil povinnosť nahraďiť žalobcovi trovy konania v celkovej sume 558,14 Eur, ktoré pozostávajú jednak z uhradeného súdneho poplatku 16,50 Eur za podaný návrh na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva + vyplatená odmena súdnemu znalcovi vo výške 66,98 Eur za vypracovanie posudku na stanovenie všeobecnej ceny pozemku, jednak z trov právneho zastúpenia v celkovej sume 474,66 Eur, keď právnenému zástupcovi priznal odmenu za 10 úkonov právnej pomoci (prevzatie a príprava, podanie žaloby, vyjadrenie k návrhu žalovanej na prerušenie konania zo dňa 02.11.2010, pojednávanie dňa 07.07.2010, ohliadka v Z. H. dňa 22.07.2010, pojednávanie 17.10.2011, vyjadrenie k podanému odvolaniu 01.12.2012, pojednávanie 21.11.2012, ohliadka so znalcom 29.06.2013, pojednávanie 21.10.2013, pojednávanie 09.04.2014) po 23,24 Eur + 2x režijný paušál po 6,95 Eur + 3x režijný paušál po 7,21 Eur + 1x režijný paušál po 7,41 Eur + 1x režijný paušál po 7,81 Eur + 1x režijný paušál po 8,04 Eur + 20 % DPH = 65,97 Eur + cestovné motorovým vozidlom na ohliadku z Námestova do Z. H. a späť dňa 22.07.2010 - 7,47 Eur a dňa 29.06.2013 - 7,50 Eur + 20 % DPH = 2,01 Eur + náhrada za stratu času dňa 22. 7.2010 pri ohliadke za 2 polhodiny po 12,35 Eur a dňa 29.06.2013 za dve polhodiny po 13,01 Eur + 20 % DPH = 10,14 Eur. V danom prípade súd vychádzal pri výpočte odmeny pre právneho zástupcu žalobcu z ceny spoluvlastníckeho podielu žalovanej, ktorú právny zástupca navrhoval vyplatiť žalovanej a to vo výške 298,33 Eur vo vyúčtovaní trov konania zo dňa 10.04.2014.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že odvolací súd by vyhovel návrhu žalovanej na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva spoločných pozemkov podľa alternatívy P4 znaleckého posudku č. 1/2013 vypracovaného znalcom Ing. Vladimírom Janíkom a podľa GP 2C/134/2009-B-1/2014 zo dňa 02.02.2014, so zachovaním spoluvlastníckych podielovom účastníkov v prístupovej ceste, CKN parc. 1712/58 - TTP o výmere 82 m², nachádzajúcej sa v k.ú. Z. H. a príkázaním CKN parc. č. 1712/214 - TTP o výmere 82 m² do výlučného vlastníctva žalovanej a príkázaním CKN parc. č. 1712/5 - TTP o výmere 207 m², CKN parc. č. 1712/38 - TTP o výmere 206 m² do výlučného vlastníctva žalobcu. Zároveň sa domáhala zmeny napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa náhrady trov konania štátu podľa výroku VI/ a tiež vo výroku VII/ o priznaní náhrady trov konania žalobcovi a žiadala, aby odvolací súd zaviazal žalobcu na náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania v sume 650,00 Eur s DPH k rukám právneho zástupcu žalovanej.

Podľa jej názoru súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Svoje rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil tým, že spoločné nehnuteľnosti považoval deliteľné a priklonil sa z dvoch alternatív delby k rozdeleniu podľa GP 2C/134/2009-A-1/2014, teda so zrušením možnosti prechodu žalovanej po časti spoločných pozemkov, pôvodných CKN parc. č. 1712/58 a CKN parc. č. 1712/82, ktorá v prírode vytvára prístupovú cestu na tzv. spoločnú šnúrovú raľu o dĺžke cca 2 km. Odvolateľka konštatovala, že presvedčivým spôsobom prvostupňovému súdu vysvetlila svoj záujem na zachovaní prístupu na jej vyššie umiestnené pozemky cez CKN parc. č. 1712/58 a CKN parc. č. 1712/82 nachádzajúcej sa v k.ú. Z. H.. Z vykonaného dokazovania (potvrdenia Obce Oravská Polhora ako aj

ohliadky na mieste samom) vyplynulo, že žalovaná je so žalobcom aj spoluvlastníčkou bezprostredne ďalších susediacich pozemkov, tvoriacich spoločnú šnúrovú raľu. Z obsahu prednesov účastníkov a mapových podkladov bolo preukázané, že sporné pozemky sa sčasti nachádzajú vo dvore žalobcu a sú nim takto aj užívané. Spoločné pozemky CKN parc. č. 1712/58 a CKN parc. č. 1712/82 tvoria odjakživa prístupovú komunikáciu aj na ďalšie vyššie položené pozemky účastníkov, ako aj ďalších osôb zo spoločnej parcely, tzv. 20-tkovej šnúry vytvorenej sčasti z pozemku z PKN protokolu č. 29 a PKN protokolu č. 30. Takýmto spôsobom sa realizoval prechod a prejazd cez tieto pozemky viac ako 150 rokov. Skutočnosť, že parc. č. 1712/58 a parc. č. 1712/82 slúžili na prechod a prejazd dokumentuje aj fakt, že je to asfaltom spevnená komunikácia. Práve do tohto pozemku vykonal žalobca svojvoľný výkop, aby znemožnil prístup a príjazd žalovanej, resp. nájomcovi jej pozemkov na vyššie položené pozemky. Takéto konanie žalobcu vedie k znehodnocovaniu vyššie položených pozemkov žalovanej, lebo prístup na jej pozemky je podstatne sťažený. Prvostupňový súd však vôbec nevzal do úvahy, že toto konanie je formou násilného správania spoluvlastníka voči žalovanej, ktoré by nemalo zostať nepovšimnuté pri posudzovaní dôvodov a spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva podľa § 142 Občianskeho zákonníka. Hoci prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 4 uvádza, že sa oboznámil so sťažnosťou žalovanej (čl. 51 až 54 spisu) adresovanou Obci Oravská Polhora, ktorá sa týkala nepovoleného výkopu žalobcu cez spoločné pozemky CKN parc. č. 1712/58 a CKN parc. č. 1712/82 o dĺžke 36,5 m, šírke 0,40 m a hĺbke 0,40 m, aby jej znemožnil prístup na spoločné pozemky, opomenul tento dôkaz vyhodnotiť v kontexte úpravy vyplývajúcej z ust. § 142 Občianskeho zákonníka. Podobne pri vykonaní ohliadky súd mal možnosť priamo posúdiť a vyhodnotiť toto násilné správanie žalobcu ako väčšinového spoluvlastníka voči žalovanej, no opäť toto kritérium nevzal do úvahy a rozhodoval jednostranne a podľa presvedčenia žalovanej zaujato. Okresný súd taktiež náležite nevyhodnotil, prečo nevyhovел návrhu žalovanej na rozdelenie spoločných pozemkov, ktorá uviedla, že pre zachovanie riadneho prístupu na jej pozemky, ktorý sa realizoval viac ako 150 rokov totožným spôsobom po pozemkoch CKN parc. č. 1712/58 a CKN parc. č. 1712/82 by jej vyhovovala alternatíva podľa prílohy P4 znaleckého posudku 1/2013, kde je nezrušené spoluvlastníctvo účastníkov k spoločnej ceste, CKN parc. č. 1712/82 a CKN parc. č. 1712/58 pre dôvody osobitného zreteľa. Totožná alternatíva je zakreslená v GP č. 2C/134/2009-B-1/2014 vypracovanom znalcom Ing. Vladimírom Janíkom zo dňa 02.02.2014. Žalovaná dôvody osobitného zreteľa pre nezrušenie spoluvlastníctva v označenej ceste vidí aj v tom, že táto prístupová cesta je zjavne vyznačená vo všetkých mapových podkladoch a vždy slúžila pre účelné obhospodarovanie spoločnej šnúrovej rale, ktorá má dĺžku cca 2km. Po zrušení spoluvlastníctva v pozemkoch CKN parc. č. 1712/58 a CKN parc. č. 1712/82 bude žalovaná nútená na svoje pozemky dochádzať okľukou dlhšou ako 1 km. Zároveň tento prístup jej môže znemožniť možné prenajatie pozemkov, a preto osobne vyjadrila obavu z terajšieho vyporiadania spoločných pozemkov. Súd I. stupňa si napokon ani nezistil, či k pozemkom žalovanej vedie obecná komunikácia. Za takéhoto stavu následne vytvoril právny stav, že žalovaná bude fakticky nútená svoje pozemky ako pozemky bez prístupu odpredať hlboko pod ich cenu. Okrem toho, žalovaná vytýkala prvostupňovému súdu, že ak pristúpil k zrušeniu spoluvlastníctva aj k pozemku tvoriacom prístupovú cestu, tak ani v doplnenom dokazovaní pred okresným súdom samotný žalobca neuviedol žiadny logický dôvod a argument, na čo potrebuje tento pozemok a ako s ním chce naložiť. Dispozícia s týmto pozemkom je takto zo strany žalobcu len cieľná forma nátlaku na žalovanú a iných spoluvlastníkov vyššie položených pozemkov, aby k nim stratili riadny prístup. Podľa názoru žalovanej v tomto súdnom konaní bola preukázaná potreba zachovania prístupu na vyššie položené pozemky a bolo povinnosťou súdu skúmať všetky možnosti a hľadiská účelného využitia veci, spoluvlastníctva v tejto časti nezrušiť, resp. pri zrušení spoluvlastníctva skúmať aj možnosť vytvorenia prístupu a prejazdu cez zriadenie vecného bremena pre žalovanú. Touto možnosťou sa okresný súd vôbec nezaoberal, čím porušil povinnosť riadne zistiť skutočný stav veci. Žalovaná tiež zdôraznila, že v predmetnom konaní nebol súd vôbec viazaný samotnými návrhmi účastníkov a mal sa venovať všetkým možnostiam vyporiadania spoluvlastníctva. Osobitne mal postupovať tak aj preto, lebo záujem na zachovaní prístupu na vyššie uvedené pozemky potvrdila aj Obec Oravská Polhora. Žalovaná tiež namietla správnosť rozsudku aj v časti ohľadne náhrady trov jednak štátu, ako aj trov právneho zastúpenia priznaného žalobcovi. Žalobca jej totiž navrhoval v písomnom návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k spornému pozemku pôvodne len zrušenie spoluvlastníctva za náhradu a za jej podiel jej ponúkol sumu 100,- Sk/m². K tejto cene jej nepredložil žiadny znalecký posudok, a ani jej nevysvetlil, prečo požaduje aj spoločný pozemok, ktorý tvorí spoločnú prístupovú cestu (parc. č. 1712/58 a CKN parc. č. 1712/82 nachádzajúce sa v k.ú. Z. H.). Žalobca nenavrhol, a to ani v žalobe žiadnu alternatívu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva rozdelením spoločných pozemkov. V rámci súdneho konania bol vyhotovený znalcom Ing. Vladimírom Janíkom

znalecký posudok č. 1/2013 na preskúmanie alternatív reálneho rozdelenia spoločných pozemkov, ktoré žalobca v konaní vôbec nenavrhol. Vo svojom posudku znalec pripustil dve možnosti reálneho rozdelenia sporných pozemkov, a to alternatívu P3 a alternatívu P4 s ponechaním prístupovej cesty v spoluvlastníctve účastníkov. Z uvedeného vyplýva, že to bol práve žalobca, ktorý preferoval z pôvodne podanej žaloby zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k spoločným pozemkom za náhradu a nenavrhol žiadnu alternatívu na zrušenie a vyporiadanie spoločných pozemkov ich reálnym rozdelením. Za tohto stavu je práve žalovaná úspešnou účastníčkou, lebo táto po začatí konania navrhla túto formu vyporiadania spoluvlastníctva a žalovaný túto formu spochybňoval.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, nemožno žalobcu považovať za úspešného účastníka a súd mu takto nemal priznať nárok na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Rovnako nebolo namieste zaviazat' žalovanú na náhradu trov štátu. Súd vlastne v konaní nevyhovел návrhu žalobcu, ale návrhu žalovanej, a teda ide zjavne o nesprávne právne posúdenie veci. Navyše, vyhotovenie znaleckých posudkov a geometrických plánov bolo v záujme oboch účastníkov, predovšetkým v záujme žalobcu ako väčšinového spoluvlastníka. Preto by mal tento znášať prevažnú časť nákladov za trovy štátu. Žalovaná preto namietla aj správnosť a preskúmateľnosť výroku VI, v časti týkajúcej sa priznania trov žalobcovi. Pokiaľ ide o zhotovenie znaleckého posudku bolo v záujme žalobcu, ktorý bol povinný aj súdu zdokumentovať hodnotu vyporiadavaného podielu pre účely súdneho poplatku. Za takéhoto stavu mal súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa rozhodnúť tak, že žiadnemu z účastníkov neprizná náhradu trov konania s ohľadom na osobitosť celého konania a zložitost' riešenia otázky prístupovej cesty. Rovnako mal tiež zohľadniť aj pri otázke náhrady trov konania násilné správanie sa žalobcu, ktorý prekopal spoločné pozemky, aby sťažil žalovanej a jej nájomcovi užívanie spoločných pozemkov. Tieto dôvody žalovaná hodnotila ako dôvody osobitného zreteľa, na základe ktorých by súd mal vysloviť, že žiadnemu účastníkovi náhradu nepriznáva.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť. Zároveň žiadal, aby odvolací súd zaviazal žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 37,53 Eur na účet jeho právneho zástupcu. Uviedol, že nesúhlasí s dôvodmi uvádzanými v opravnom prostriedku žalovanej. Toto konanie je konaním o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, a nie konaním o práve prechodu. Navyiac, z ohliadky na mieste samom je nesporné, že žalovaná má prístup k pozemkom, ktoré sú jej spoluvlastníctvom po prístupovej ceste, ktorá vedie pozdĺž hranice parcely č. 1712/58 a tiež po novovybudovanej ceste obcou. Žalovaná v konaní nepreukázala žiaden relevantný dôvod, t. j. dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by súd nemal podielové spoluvlastníctvo účastníkov k sporným nehnuteľnostiam zrušiť. Už v základnom konaní poukazovala na „údajnú“ nemožnosť prístupu na pozemky v jej spoluvlastníctve, ktoré sa majú nachádzať nad pozemkami, ktoré sú predmetom tohto konania. Okresný súd vo veci vykonal všetky dôkazy na zistenie skutkového stavu pre možnosť posúdenia kritérií zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva podľa zásad upravených v ust. § 142 Občianskeho zákonníka. Dvakrát vykonal ohliadku na mieste samom, bol vyhotovený znalecký posudok na cenu nehnuteľností, ako aj znalecký posudok na zistenie možnosti reálnej deľby a geometrický plán vyhotovený znalcom a vykonal tiež všetky dôkazy, ktoré navrhla žalovaná a ktoré súd považoval za účelné pre zistenie skutkového stavu a následné rozhodnutie vo veci. Z ohliadky na mieste samom, okresný súd presvedčivo zistil, že novovybudovaná cesta Obcou Oravská Polhora, ako aj cesta pozdĺž parcely č. 1712/58 dostatočným spôsobom zabezpečuje bezproblémový prístup žalovanej, ale aj ostatným občanom, k jej pozemkom a neexistuje dôvod, aby súd podielového spoluvlastníctva k časti nehnuteľností, (ako to navrhovala žalovaná), nezrušil. Podľa názoru žalobcu okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne a presvedčivo vysporiadal so všetkými vykonanými dôkazmi a svoje rozhodnutie jasne a zrozumiteľne i odôvodnil. Tvrdenia žalovanej, počas prvostupňového i odvolacieho konania, sú čisto účelové. Žalovanej nič nebráni s možnou dispozíciou so svojimi pozemkami, ktorých je spoluvlastníčkou, nachádzajúcimi sa v k. ú. Z. H.. Žalobca tiež zdôraznil, že žalovaná v obci Oravská Polhora nebýva viac ako 30 rokov a sporné pozemky ani neužíva. Žalobca nemal nikdy s nikým, t. j. so žiadnym občanom obce Oravská Polhora spor vo veci prístupu na pozemky. Prvostupňový súd teda vo svojom rozhodnutí na základe riadne zisteného skutkového stavu a zásad vyporiadania podielového spoluvlastníctva správne rozhodol vo veci samej a nadväzne i o trovách konania.

Krajský súd ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, podľa § 212 ods. 1, 2 písm. b), d) O.s.p. preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez

nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. za použitia ust. § 156 ods. 3 O.s.p.) ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a prejednanú vec aj správne právne posúdil. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov, a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

Odvolacie námietky žalovanej, odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Zmyslom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nové konštituovanie hmotno-právnych vzťahov odvíjajúcich sa od spoločnej veci a vyporiadanie doterajších vzťahov k nej. Predmetom vyporiadania preto môže byť len celá vec a nielen jej spoluvlastnícky podiel, aj keď len on môže byť v konkrétnom prípade vyporiadánim dotknutý. Takýto záver vyplýva z konštantnej judikatúry súdu v rozhodovaní v týchto veciach. Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní, ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná (§ 141 ods. 1 OZ). Ak nedôjde k dohode, spoluvlastníctvo zruší a vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka vykoná súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a účelné využitie veci. Ak je to možné, súd vec rozdelí medzi spoluvlastníkov podľa výšky podielov. Ak nie je rozdelenie veci dobré možné, prikáže vec za primeranú náhradu jednému alebo z viacerým spoluvlastníkom; pritom prihliadne na to, aby sa vec mohla účelne využiť. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov (§ 142 ods. 1 OZ). Občiansky zákonník, vychádzajúc zo zásady, že nikto nemôže byť nútený, aby zotrval v spoluvlastníctve, dáva v citovaných ustanoveniach prednosť dohode spoluvlastníkov, v ktorej dojednávajú niektorý zo spôsobov vyporiadania uvedených v § 142 OZ. Zvolený spôsob vyporiadania nemá spočívať len v poskytnutí náhrady za spoluvlastnícky podiel, ale má viesť k vyriešeniu všetkých vzťahov, ktoré sa vytvorili medzi podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti s existenciou spoluvlastníctva. Zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v podielovom spoluvlastníctve, vyplýva aj právo každého spoluvlastníka podať návrh na súd na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Ustanovenie § 142 ods. 1 OZ vzťahujúce sa na tento prípad, neustanovuje iba výpočet spôsobu zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ale zároveň aj záväznú poradiu, v ktorom treba skúmať možnosť jednotlivých spôsobov vyporiadania: a/ reálne rozdelenie podľa podielov prichádza do úvahy v prípade faktickej a funkčnej deliteľnosti predmetu spoluvlastníctva. Rozdelením nemusia vzniknúť rovnako hodnotné samostatné podiely predtým spoločnej nehnuteľnosti (pozemky nemusia mať rovnakú výmeru, rovnakú kultúru, bonitu, stavby nemusia mať rovnaký vek a stavebné charakteristiky a podobne). Na tieto okolnosti sa v praxi súdov pri vyporiadaní prihliada tým, že sa vyjadrí primeraná peňažná náhrada, ktorá sa priznáva príslušnému spoluvlastníkovi; b/ prikázanie veci za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, ktorí o to žiadajú, prichádza do úvahy vtedy, keď reálne rozdelenie spoločnej veci nie je možné; c/ predaj a rozdelenie výťažku podľa podielov prichádza do úvahy v prípade, ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, a preto ju pri vyporiadaní nemožno prikázať do vlastníctva jednému z nich za náhradu.

Ako správne odvolateľka uvádzala vo svojom opravnom prostriedku, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd nie je viazaný návrhmi účastníkov. V preskúmvanej veci bolo predmetom konania zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Zmyslom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nové konštituovanie hmotno-právnych vzťahov odvíjajúcich sa od spoločnej veci (spoločných vecí) a vyporiadanie doterajších vzťahov. Rozhodnutím súdu podľa § 142 Občianskeho zákonníka sa zakladajú nové hmotno-právne vzťahy, preto ide o rozhodnutie majúce konštitutívnu povahu. Okresný súd mal na základe rozsiahleho dokazovania preukázané, že spoluvlastnícky vzťah účastníkov k spoločným nehnuteľnostiam je dlhodobý konfliktný. Nie je preto dôvodné, aby účastníci naďalej zotrvali v spoluvlastníckom vzťahu. Účelom tohto konania je definitívne vyriešiť ich vzťah a usporiadať vzájomné vzťahy k sporným nehnuteľnostiam tak, aby naďalej nedochádzalo k vzájomným konfliktom. Z tohto dôvodu, no najmä pri dodržaní zákonom stanovenej postupnosti spôsobov vyporiadania, prvostupňový súd správne zvolil pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva podľa geometrického plánu č. 2C/134/2009-A-1/2014 zo

dňa 02.02.2014, vyhotoveného Ing. Vladimírom Janíkom, znalcom z odboru geodézia a kartografia, alternatívu podľa jeho prílohy P3, a nie alternatívu podľa prílohy P4 tohto posudku, podľa ktorej zostalo nezrušené spoluvlastníctvo účastníkov k spoločnej ceste (CKN parc. č. 1712/82 a CKN parc. č. 1712/58). Ako opakovane uvádzala žalovaná v tomto konaní, predmetné nehnuteľnosti - spoločná cesta cez CKN parc. č. 1712/82 a CKN parc. č. 1712/58 nie sú jedinou prístupovou cestou k jej ďalším nehnuteľnostiam, ktoré vlastní. Práve naopak, odvolateľka sama uviedla, že v prípade, že súd zruší podielové spoluvlastníctvo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam (spoločnej ceste), bude nútená na svoje pozemky dochádzať okľukou dlhšou ako 1 km. Táto skutočnosť (aj s prihliadnutím na fakt, že žalovaná v obci Oravská Polhora už viac ako 30 rokov nebýva) nemôže byť dôvodom osobitného zreteľa, pre ktorý by súd podielové spoluvlastníctvo účastníkov k predmetným nehnuteľnostiam nezrušil. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, pre ktoré súd nezruší a nevyporiada podielové spoluvlastníctvo podľa § 142 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sú okolnosti prevažne subjektívneho charakteru tak na strane žalovaného (najmä jeho zdravotný stav, vek a sociálna situácia, stav jeho odkázanosti na bývanie v spornej nehnuteľnosti, nedostatok možnosti uspokojiť svoje bytové potreby inde, osobné väzby na nehnuteľnosť), ako aj na strane žalobcu najmä ak tomu ide len o vyriešenie užívacích vzťahov, pričom otázka zániku spoluvlastníctva nemá pre neho prioritu, alebo že vec má v úmysle predať - rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 137/1997 zo dňa 25. februára 1998. V súdnej veci vo vzťahu k žalovanej takéto okolnosti však neboli zistené. Práve naopak, spôsob, ktorý zvolil prvostupňový súd definitívne vyrieši sporné vzťahy medzi účastníkmi. Zo znenia ust. § 142 ods. 3 Občianskeho zákonníka vyplýva, že súd má oprávnenie zriadiť vecné bremeno len v prípade zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva rozdelením veci, nie v ďalších prípadoch vyporiadania uvedených v ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri zriaďovaní práva chôdze a jazdy, zodpovedajúceho vecnému bremenu (právo cesty) k novovzniknutej nehnuteľnosti pri zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva rozdelením veci podľa § 142 ods. 3 Občianskeho zákonníka, je potrebné dbať na to, aby právo vlastníka zaťaženého pozemku bolo obmedzené čo možno najmenej. Preto v prípade, že žalovaná má možnosť prístupu k svojim ďalším nehnuteľnostiam bez obmedzenia vlastníka príslušného pozemku (žalobcu) nie je namieste, aby bol pozemok naďalej v podielovom spoluvlastníctve účastníkov, prípadne po prikázaní veci do vlastníctva žalobcu, aby bol takýto pozemok zaťažený vecným bremenom (právom prechodu žalovanej). Z obsahu spisového materiálu jednoznačne vyplýva reálna deliteľnosť spoločných nehnuteľností účastníkov a tiež skutočnosť, že pri novo vzniknutých pozemkoch je zabezpečený prístup ku komunikácii. U žalovanej je prístup k jej ostatným patriacim pozemkom zabezpečený cestou podľa jej vlastných slov „s okľukou“ dlhšou cca o 1 km, čo neznamená nemožnosť prístupu. Odvolací súd zdôrazňuje, že ak je možné vec rozdeliť (tak ako to učinil prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí), súd nemôže pri svojom rozhodnutí skúmať účelné využitie veci, ktoré nie je napokon rozhodujúce a navyše sa toto kritérium uplatňuje len pri rozhodovaní o prikázaní veci jednému zo spoluvlastníkov za náhradu (judikatúra publikovaná pod č. R 16/1967). Okresný súd preto nemal dôvod skúmať, na aký účel bude žalobca prikázané nehnuteľnosti využívať. Súd rozhodol o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva reálnym rozdelením veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov, a to za súčinnosti znalca a existencie oddeľovacieho geometrického plánu. Občiansky zákonník dáva prednosť tomu, aby bolo podľa možností zachované vlastnícke právo doterajších spoluvlastníkom alebo aspoň niektorým, prípadne i len jednému z nich. Preto zrušiť spoluvlastníctvo iným spôsobom ako reálnym rozdelením veci možno len vtedy, ak by nebolo možné tento spôsob použiť (judikatúra publikovaná pod č. R 79/1955). Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že na využitie veci a násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom súd pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva prihliada len v prípade, ak nie je rozdelenie veci dobre možné, čo nie je prípad prejednávanej veci. Prvostupňový súd sa teda v tomto konaní dôsledne riadil spôsobmi a záväzným poradím zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva upraveným v ust. § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd zdôrazňuje, že odlišné (subjektívne) hodnotenie vlastných argumentov žalovanou, resp. jej neakceptovanie záverov okresného súdu nezakladá nesprávnosť napadnutého rozhodnutia a nie je ani porušením práva na súdnu ochranu. Súčasťou tohto základného práva totiž nie je aj právo na procesný úspech. Inými slovami, nie je porušením práva na spravodlivý proces, ak súd nevyhoví procesnému alebo meritórnemu návrhu účastníka.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci okresný súd postupoval v súlade s ust. § 132 O.s.p., podľa ktorého dôkazy súd vyhodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky

dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobu plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania, umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadvážne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania, zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách prvostupňového konania, ktorý plne zodpovedá zákonným ustanoveniam citovaným v napadnutom rozhodnutí.

K odvolacím námietkam žalovanej krajský súd uvádza, že povinnosť nahradiť trovy konania, stanovená podľa § 142, § 143, § 146 ods. 2, § 147 a § 148 O.s.p., sa môže v konkrétnom prípade javiť ako neprimeraná tvrdosť. Ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p. preto umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkom alebo štátu, ktorí by inak mali právo na náhradu trov, túto náhradu celkom alebo sčasti nepriznal.

Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či tu sú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností v konkrétnej veci.

Aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. MCdo 14/99 zo dňa 01.09.2000).

Vo vzťahu k okolnostiam v prejednávanej veci odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa voči žalovanej opakovane domáhal na súde návrhom na začatie konania zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva účastníkov k nehnuteľnosti. O tom svedčí aj spis Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5C/148/2008. Žaloba v uvedenej veci bola na súd podaná 18.08.2008 a žalobca ju zobral späť dňa 16.09.2008. V dôsledku tohto jeho dispozitívneho úkonu, súd konanie zastavil (uznesenie Okresného súdu Námestovo č.k. 5C/148/2008-13 zo dňa 19.09.2008, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.10.2008). Napriek tomu k mimosúdnej dohode účastníkov ohľadne predmetu sporu nedošlo. Žalobca bol nútený dňa 14.08.2009 opätovne podať žalobu v tejto veci na súd, lebo dohoda so žalovanou nebola možná. Navyše, pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva môže podať žalobu na súd ktorýkoľvek z podielových spoluvlastníkov. Pokiaľ túto možnosť využil žalobca ako majoritný spoluvlastník nehnuteľností, nemožno považovať za jeho postup taký, ktorý by odôvodňoval aplikáciu ust. § 150 O.s.p. na prejednanú vec. V žiadnom prípade teda nemožno žalovanej priznať právnu ochranu v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca bol v konaní úspešný, pričom postoj žalovanej pred začatím konania i po opakovanom podaní návrhu na súd, potvrdzuje jej negatívny prístup k riešeniu problémových spoluvlastníckych vzťahov. Na základe uvedeného bol odvolací súd presvedčený, že žalobcovi ako úspešnému účastníkovi patrí podľa § 142 ods. 1 O.s.p. náhrada účelne vynaložených trov v konaní, a to vo výške správne a presne špecifikovanej prvostupňovým súdom v napadnutom rozhodnutí.

Keďže žalobca bol v konaní v celom rozsahu úspešný, v zmysle ust. § 148 ods. 1 O.s.p., prvostupňový súd postupoval správne, keď žalovanú ako neúspešnú účastníčku v spore zaviazal na náhradu trov vzniknutých štátu, a to v súlade s ust. § 148 ods. 1 O.s.p. Rovnako nemožno považovať za dôvod osobitného zreteľa pre nepriznanie trov žalobcovi prípadne štátu okolnosť („násilného správania sa žalobcu“), a to z dôvodov uvedených vyššie.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Žalovaná nebola v odvolacom konaní úspešná, preto je povinná nahradiť žalobcovi trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto štádiom konania vznikli.

Úspešný žalobca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania uplatnil, a to vo výške 37,53 Eur, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia jeho advokáta, a to za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 11.07.2014 v sume 23,24 Eur, účtovaných v súlade s ust. § 10 ods. 1 a 5 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci v znení neskorších predpisov, ku ktorému si uplatnil 1x režijný paušál v hodnote 8,04 Eur v súlade s ust. § 16 ods. 3 cit. vyhl. Nakoľko advokát JUDr. Peter Vevurka je platcom DPH (o čom priložil do spisu doklad o registrácii platiteľa DPH) zvyšuje sa súčet uvedených súm v celkovej čiastke 31,28 Eur o DPH vo výške 20%, t. j. o 6,25 Eur v súlade s ust. § 18 ods. 3 cit. vyhlášky. Preskúmaním týchto trov odvolací súd dospel k záveru, že tieto boli právnym zástupcom žalobcu vyšpecifikované a vyčíslené správne, pričom sa jedná o trovy, ktoré boli žalobcom vynaložené účelne.

Zároveň odvolací súd priznané trovy odvolacieho konania v celkovej sume 37,53 eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, uložil žalovanej zaplatiť na účet advokáta, ktorý zastupoval žalobcu v tomto konaní v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.